

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 5 grudnia 2023 r.

Poz. 9866

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.1015.2023 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 27 listopada 2023 r.

Rada Gminy Nieborów

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688)

stwierdzam nieważność:

uchwały Nr LXIX/414/23 Rady Gminy Nieborów z dnia 23 października 2023 r. w sprawie przyznania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów, w części obejmującej:

- § 4 ust. 1 pkt 1 w zakresie wyrazów „uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania i” załącznika Nr 1 do uchwały,
- § 4 ust. 1 pkt 2 w zakresie wyrazów „uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania i” załącznika Nr 1 do uchwały,
- § 4 ust. 1 pkt 3 w zakresie wyrazów „posiadają co najmniej dobrą ocenę z zachowania i” załącznika Nr 1 do uchwały.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Nieborów przejęła regulamin przyznawania jednorazowego stypendium Wójta Gminy Nieborów dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych pobierających naukę na terenie gminy Nieborów, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały – dalej regulamin.

Organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w stosunku do ww. uchwały mając wątpliwości co do zgodności z prawem § 4 ust. 1 regulaminu, których regulacje uzależniają przyznanie jednorazowego stypendium wójta od dobrej, czy bardzo dobrej oceny z zachowania.

W wyjaśnieniach udzielonych w dniu 20 listopada 2023 r. Wójt Gminy Nieborów poinformował, że na najbliższej sesji rady gminy w miesiącu grudniu zostanie przedstawiony nowy projekt uchwały.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej, do których zaliczane są również organy jednostek samorządu terytorialnego, działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z przyjętym w doktrynie stanowiskiem „o ile jednostka ma swobodę działania zgodnie z zasadą, że co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone, to organy władzy publicznej mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia”. Powyższe oznacza, że każde działanie władzy publicznej powinno znajdować uzasadnienie w przepisach aktu prawnego wyższego rzędu, a tym samym

akty prawa stanowione przez jednostki samorządu terytorialnego powinny regulować tylko te kwestie, które wynikają z normy kompetencyjnej. Powyższa zasada oznacza, że norma z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej i tym samym nakazuje, by wszelkie działania tego organu były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej (Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 r., sygn. akt II FSK 476/11).

Przechodząc do oceny kwestionowanych regulacji regulaminu, należy wskazać, że ustawodawca w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.) używa określenia „uzdolnione dzieci i młodzież”, nie uzależniając przyznania stypendium od określonej oceny z zachowania. Przyjęcie takiego warunku przez Radę stanowi zatem przekroczenie zakresu delegacji zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych taki warunek udzielenia wsparcia, jak ocena z zachowania, nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium oraz nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zatem jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym (a nie, mówiąc nieco żartobliwie: uczniem „ugrzeczniczonym”), posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10 października 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 321/19). Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 241/21). Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innego niż określone w ustawie kryterium uzdolnień dzieci i młodzieży (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt III SA/Gl 426/19).

W sytuacji, w której wskazane w petitum rozstrzygnięcia nadzorczego postanowienia przedmiotowej uchwały w istotny sposób naruszają prawo, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90–434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:

Wójt Gminy Nieborów